

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI DO SPRAW
KONTROLI PAŃSTWOWEJ
(NR 81)
z dnia 17 czerwca 2026 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji do Spraw Kontroli Państwowej (nr 81)

17 czerwca 2026 r.

Komisja do Spraw Kontroli Państwowej, obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Sawickiego (PSL-TD)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2025 r. (druk nr 2629) w zakresie części budżetowej 07 – Najwyższa Izba Kontroli:
- dochody i wydatki.

W posiedzeniu udział wzięli: **Jacek Kozłowski** wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Tadeusz Cieśluk** i **Tadeusz Oset** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-TD):

Witam państwa. Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Kontroli Państwowej. Stwierdzam kworum.

Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie ma uwag.

Serdecznie witam pana prezesa Jacka Kozłowskiego wraz ze współpracownikami. Witam również panią Monikę Błaszczak, naczelnika wydziału Departamentu Finansów Sfery Budżetowej MF.

Szanowni państwo, przystępujemy do realizacji porządku obrad. Rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r., druk numer 2629, w zakresie części budżetowej 07 – NIK. Bardzo proszę pana prezesa Jacka Kozłowskiego o przedstawienie wykonania budżetu państwa w zakresie części budżetowej 07 – NIK.

Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli Jacek Kozłowski:

Panie przewodniczący, dziękuję za przywitanie. Dziękuję państwu za zaproszenie nas na posiedzenie Komisji.

Panie posłanki, panowie posłowie, jest ze mną pani dyrektor Beata Szymańska, wicedyrektor Biura Rozwoju Kadr i Budżetu, odpowiadająca za budżet w NIK. W związku z tym ja powiem kilka słów tytułem wprowadzenia, a samą esencję tego, co należy powiedzieć, przedstawi pani dyrektor.

Doręczamy Komisji wyciąg ze sprawozdania z działalności NIK. To sprawozdanie – ja mam tu jeszcze wersję w formie projektu – lada chwila w całości trafi do państwa i całe sprawozdanie będziemy omawiali na Komisji. Natomiast to sprawozdanie zostało przyjęte przez Kolegium NIK pozytywnie i jednogłośnie w dniu 10 czerwca. Częścią tego sprawozdania jest również sprawozdanie finansowe, w tym sprawozdanie z wykonania budżetu NIK w 2025 r. – to jest rozdział trzeci sprawozdania.

Kilka najważniejszych informacji. Po stronie dochodów mieliśmy zaplanowane wykonanie w wysokości 628 tys. zł. W sprawozdaniu przedstawiamy mocne niewykonanie dochodów, bo przedstawiamy minus 637 tys. zł, ale jest to wynik zdarzenia jednorazowego, nadzwyczajnego. Gdyby nie to zdarzenie, to poinformowalibyśmy państwa o wykonaniu dochodów w kwocie przekraczającej o 25% kwotę zaplanowaną, czyli w kwocie 862 tys. zł. To jedno nadzwyczajne zdarzenie, które wpłynęło na niewykonanie, związane jest z tym, że rok wcześniej, w 2024 r., ponad trzykrotnie przekroczyliśmy poziom wykonania dochodów ze względu na jedną okoliczność. Otóż chodziło o kary nałożone na jednego z wykonawców systemu informatycznego QNT dla NIK, naliczone z powodu opóźnień w wykonaniu tego zadania. Ten wykonawca, który spowodował znaczące opóźnienia w wykonaniu zamówienia, odwołał się do sądu, wniósł sprawę do sądu.

Z pomocą Prokuraturii Generalnej wypracowaliśmy ugodę i na skutek tej ugody część tych kar, które już potrąciliśmy z wynagrodzenia, musieliśmy jednak zwrócić, ale mniejszą część. Stąd 1 500 tys. zł minus, bo te kary były naliczone w wysokości 4 500 tys. zł. To jest przyczyna tej kwoty minusowej, która jest myląca, bo rzeczywiste wykonanie tych dochodów przekracza zaplanowaną w budżecie kwotę. Tak jak nadzwyczajne zwiększenie mieliśmy rok wcześniej, tak w części mamy nadzwyczajne zmniejszenie, znacznie mniejsze niż to nadzwyczajne zwiększenie rok wcześniej. Szczegóły pani dyrektor będzie gotowa omówić.

Odnosząc się do wydatków, nie mogę nie przypomnieć, że wnioskowaliśmy o kwotę 522 000 tys. zł z groszami. Izba, mimo pozytywnej opinii – o czym dobrze pamiętamy – Komisji do Spraw Kontroli Państwowej, dokonała zmniejszenia tej kwoty o nieco ponad 50 000 tys. zł. W rezultacie mieliśmy budżet zaplanowany po stronie wydatków w kwocie 471 700 tys. zł. Wykonaliśmy go na poziomie 97,9%, w kwocie 461 000 tys. zł. Z tych 10 000 tys. zł niewydatkowanych na początku grudnia dokonaliśmy blokady na kwotę połowy tej sumy. Przede wszystkim zadania związane z procesami inwestycyjnymi objętymi procedurą zamówień publicznych spowodowały to niewykonanie. Budżet wykonaliśmy po stronie wydatków na wysokim poziomie.

Kluczową częścią budżetu NIK są wydatki na wynagrodzenia i bardzo mocno, z powodu obciążenia tych 50 000 tys. zł, musieliśmy działać oszczędnie, bo stało przed nami bardzo duże wyzwanie. Po zmianie prezesa w NIK wprowadziliśmy w obszarze wynagrodzeń dużą operację, którą zaczęliśmy w ubiegłym roku, a kontynuujemy w tym roku – wyrównywania poziomu wynagrodzeń, gdyż w ostatnich latach narosły takie kominy wynagrodzeń. O tym pani dyrektor powie za chwilę bardziej szczegółowo, ale różnice w płacach osób zatrudnionych na tym samym stanowisku przekraczały 100% tych płac, zwłaszcza na najniższych stanowiskach. Rozpoczęliśmy proces, we współpracy i w negocjacjach ze związkami zawodowymi, wyrównywania tych nadmiernie wysokich różnic w wynagrodzeniach za analogiczną pracę, które otrzymują różni pracownicy. To będzie proces, który wymaga czasu przy takim budżecie, jaki mamy. Nie wiem, czy uda nam się uzyskać łaskawość państwa posłów. Na Komisję do Spraw Kontroli Państwowej liczymy, ale państwa pozytywna opinia nie przesądza jeszcze o ostatecznym efekcie, choć bardzo byśmy chcieli, żeby ten proces przyspieszyć, bo przy tym tempie wzrostu budżetu NIK będzie on wymagał kilku lat. Udało nam się jednak podnieść przeciętne wynagrodzenie w NIK i wydatki na budżet wynagrodzeń o 8,1%, co pozwoliło częściowo zredukować – w niesatysfakcjonującym, ale jednak ważnym stopniu – te dysproporcje.

Ta zmiana oczywiście dotyczy nie tylko wyrównywania poziomu wynagrodzeń. Mówiliśmy tutaj, na posiedzeniu Komisji, o założeniach zmian organizacyjnych. Państwo je zaakceptowali, przyjmując i opiniując pozytywnie zmianę statutu NIK. Zmieniła się właściwość rzeczowa departamentów, zmieniła się też właściwość rzeczowa i terytorialna delegatur. Pracujemy już od 1 stycznia w tej nowej strukturze i w sprawozdaniu państwo też zobaczą zaprezentowane w nowy sposób podsumowanie działalności kontrolnej NIK, które pokazuje, że w naszej ocenie kierunek zmian, który realizujemy, jest pozytywny.

To tylko tyle tytułem wprowadzenia, a o szczegóły proszę panią dyrektor Beatę Szymańską, która odpowiada za budżet w naszej instytucji. Bardzo proszę, pani dyrektor.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-TD):

Dziękuję, panie ministrze. Bardzo proszę, pani dyrektor.

Pełniąca obowiązki wicedyrektor Biura Rozwoju Kadr i Budżetu Najwyższej Izby Kontroli Beata Szymańska:

Dzień dobry państwu. Szanowni państwo, panie i panowie posłowie, jak już pan prezes przedstawił dochody, nie będę ich w takim razie tak szczegółowo omawiała. Pokażę tylko dochody budżetowe zrealizowane w 2024 r. i w 2025 r. I tu widać, w jakich grupach był wzrost. Mieliśmy, w stosunku do 2024 r., wzrost wpływów z rozliczeń i zwrotów z lat ubiegłych. Natomiast, to co pan prezes zauważył, wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów zostały niewykonane, ale tylko pod względem księgowym, dlatego że wystąpiliśmy do MF o zwrot wpłaconych dochodów w 2024 r.

Teraz przedstawię wydatki w układzie finansowo-rzeczowym. Plan finansowy na 2025 r. stanowił podstawę gospodarki NIK. Został opracowany na podstawie obowiązujących przepisów prawa dotyczących obszaru działania finansów publicznych. Odnosząc się do wydatków, w ustawie budżetowej zostały one zaplanowane w kwocie 471 710 tys. zł. Łącznie zrealizowano

wydatki w kwocie 461 608 tys. zł, co stanowi 97,9% założonego planu. W stosunku do 2024 r. wykonanie wydatków w 2025 r. było wyższe o 8,1%.

W zakresie świadczeń na rzecz osób fizycznych wydatki wykonano w wysokości 1 102 tys. zł i były one wyższe od planowanych według ustawy budżetowej o 661 tys. zł. Na te wydatki składają się w szczególności świadczenia rzeczowe wynikające z przepisów BHP, ryczałt za pracę zdalną, zwroty kosztów dla osób wezwanych na stawienictwo w charakterze świadka, odszkodowania, odprawy pośmiertne oraz przysługujące pracownikom dofinansowania do zakupu okularów korygujących wzrok. Większe wydatki ponad planowane wynikały z harmonogramu potrzeb zakupowych odzieży ochronnej i umundurowania dla służby ochrony oraz wynikały ze zmiany przepisów wewnętrznych dotyczących dofinansowania zakupu okularów, dla których zarządzeniem prezesa limit ekwiwalentu został ustalony na maksymalnym poziomie 25% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Wydatki bieżące jednostki wykonano w wysokości 446 520 tys. zł. Zrealizowane wydatki stanowią 98,9% planu według ustawy budżetowej. W skład wydatków bieżących w szczególności wchodzi wynagrodzenia, pochodne od wynagrodzeń, podróże służbowe, szkolenia, składki PPK pracodawcy, odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, naprawy, konserwacje oraz zakupy materiałów, energii i usług. Wykonanie poniżej planu spowodowane było między innymi mniejszymi wydatkami na ubezpieczenia społeczne, mniejszą liczbą zgłoszeń potrzeb szkoleniowych, niższymi cenowo ofertami niż planowano czy też mniejszą liczbą odbytych podróży służbowych.

Największy udział w strukturze wydatków NIK mają wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi oraz dodatkowym wynagrodzeniem rocznym, co bezpośrednio wynika z istoty działania i zadań statutowych nałożonych na NIK. Przeciętna liczba zatrudnionych na koniec roku wyniosła 1554 osoby. Wskaźnik rotacji kadrowej wyniósł 3,47%, a przeciętne zatrudnienie wzrosło o 35 osób. Łącznie na wynagrodzenia wraz z pochodnymi i dodatkowym wynagrodzeniem rocznym wydatkowano kwotę 376 616 tys. zł, co stanowi 81,6% wszystkich wydatków NIK.

Faktyczne średnie miesięczne wynagrodzenie z umów o pracę w przeliczeniu na jeden etat w 2025 r. wyniosło 14 503 zł. Natomiast biorąc pod uwagę średnie miesięczne wynagrodzenie wynikające z przekazanego do GUS sprawozdania Rb-70, do którego wyliczenia stosuje się wszystkie wypłaty, wynagrodzenia osobowe pracowników, dodatkowe wynagrodzenie roczne, takie wynagrodzenie średnie w przeliczeniu na jeden etat wyniosło 17 198 zł i w stosunku do 2024 r. było wyższe o 8%.

Dodam, że tak jak pan prezes już wspomniał, nowe kierownictwo NIK zastało bardzo zróżnicowany poziom wynagrodzeń na tych samych stanowiskach. Maksymalne kominy płacowe sięgają ponad 9 tys. zł. W celu niwelowania tak znaczących różnic w poziomach wynagrodzeń pan prezes podjął działania naprawcze, jednak z racji ograniczonych środków proces przebudowy siatki wynagrodzeń na bardziej sprawiedliwą wymaga czasu i niestety dalszych nakładów finansowych. Kierownictwo NIK uwzględniło ten cel w projekcie budżetu na 2027 r. i aby była możliwość kontynuowania tego procesu uzdrawiania relacji płacowych i wyeliminowania nieuzasadnionych dysproporcji, będzie proponowany wzrost budżetu wynagrodzeń.

Tutaj można właśnie zobaczyć, jak te kominy płacowe się kształtowały na konkretnych stanowiskach dla pracowników kontroli i dla pracowników administracji. Kolejny slajd pokazuje już bardziej dokładnie, w rozbiciu na stanowiska, że kominy płacowe na zasadniczym wynagrodzeniu dla pracowników kontroli są od 3189 zł, dla administracji od 1667 zł, natomiast dla pracowników obsługi od 42 zł. I tutaj mówimy o wynagrodzeniach minimalnych i maksymalnych na tych samych stanowiskach.

Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli Jacek Kozłowski:

Na niektórych stanowiskach ta różnica sięga 100%, także to jest dużo.

Pełniąca obowiązki wicedyrektor Biura Rozwoju Kadr i Budżetu Najwyższej Izby Kontroli Beata Szymańska:

Wydatki majątkowe wykonano w wysokości 13 986 tys. zł i zrealizowane stanowią 71,2% planu według ustawy budżetowej. Wydatki majątkowe zrealizowano w obszarze nakładów na adaptację i modernizację obiektów oraz zakupu gotowych składników majątkowych. Wykonanie wydatków poniżej założonego planu spowodowane było trudnościami przetargowymi, przeniesieniem realizacji zadań na rok następny, niższą ofertą w postępowaniu przetargowym od szacowanych oraz czynnikami niezależnymi od NIK, czyli warunkami pogodowymi lub wydłużeniem czasu pozyskiwania koniecznej dokumentacji.

Plan finansowy NIK na 2025 r. był zmieniany decyzjami prezesa NIK, dokonującymi przeniesień wydatków pomiędzy paragrafami klasyfikacji budżetowej oraz dyrektora generalnego w ramach tychże paragrafów. W 2025 r. NIK, na podstawie decyzji prezesa NIK, o której wspomniał już pan prezes, dokonała blokowania środków. Zablokowano kwotę 4 741 tys. zł, którą postawiono do dyspozycji MF. Blokada dotyczyła wydatków inwestycyjnych jednostek budżetowych na kwotę 2 834 tys. zł, wydatków na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych w kwocie 1 707 tys. zł oraz wydatków inwestycyjnych dotyczących obiektów zabytkowych będących w użytkowaniu jednostek budżetowych w kwocie 198 tys. zł.

Planowane wydatki w 2025 r. były realizowane sukcesywnie zgodnie z upływem czasu, a w toku wykonania budżetu przestrzegano ustawowych zasad gospodarowania środkami publicznymi. Wydatki dokonywane były z zastosowaniem ustawy o finansach publicznych i Prawa zamówień publicznych, w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów, jak i w sposób umożliwiający terminową realizację zadań. Pozyskiwane dochody odprowadzane były na bieżąco na rachunek dochodów budżetu państwa, w terminach wynikających z obowiązujących regulacji prawnych.

Na zakończenie chciałabym podkreślić, że realizacja budżetu NIK była konsekwencją działań wszystkich służb w Izbie, przed którymi wytyczono oszczędnościowy i racjonalny program gospodarowania środkami budżetowymi. Wysoka Komisjo, dziękuję za uwagę i również przyłączam się do prośby o pozytywne zaopiniowanie przedłożonego sprawozdania z wykonania budżetu w części 07 – NIK. Dziękuję.

Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli Jacek Kozłowski:

Mogę dodać do tego tylko jedną informację, przypomnieć państwu posłom, że w ubiegłym roku Izba przeszła audyt zgodny z ustawą o NIK, na zlecenie marszałka Sejmu, przeprowadzony przez audytora zewnętrznego z wynikiem pozytywnym. Jeśli chodzi o gospodarkę finansową, nie stwierdzono żadnych uchybień ani nieprawidłowości.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-TD):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Kto z pań posłanek, panów posłów chce zabrać głos? Bardzo proszę, pani poseł Wioletta Maria Kulpa.

Poseł Wioletta Maria Kulpa (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący. Wydatki osobowe – z jednej strony pan prezes mówi o tym, że państwu zmniejszono o 50 000 tys. zł możliwość wydatkowania w stosunku do wcześniejszych założeń, które państwo podjęliście, natomiast mamy wzrost na wydatkach osobowych o 461 tys. zł. Pomimo nawet wzrostu, o którym państwo mówicie, to jest bardzo duża kwota. To proszę powiedzieć, jak mniej więcej kształtował się ten wzrost – 8,5% bodajże, czy to jest dokładnie 8,5%, o których państwo mówicie? I czy to było w jakichś widelkach? Poszczególne kategorie zaszeregowania otrzymywały dokładnie te 8%, czy były jakieś wybrane grupy, które dostawały większe kwoty podwyżek?

Konkretnie pytanie: wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń – te 461 tys. zł – co stanowi kwotę wydatków? Państwo rozpisaliście to w §3020, że są to odprawy pośmiertne, wypłata odszkodowań w sprawach orzeczeń w stosunku pracy oraz przysługujące pracownikom dofinansowanie do zakupu okularów. W związku z tym 461 tys. zł to jest trochę duża kwota. Czy w związku z tym jaką kwotę stanowi w tej wielkości kwota wypłat z tytułu spraw sądowych?

Wynagrodzenia osobowe pracowników – mamy wzrost 30 000 tys. zł. I oczywiście konsekwencją są również środki PPK i składki na ubezpieczenie społeczne. Pan mówił o tych kominach wynagrodzeń i że państwo chcecie teraz ustalić to ze związkami zawodowymi, żeby te płace były równe w – rozumiem – rozsądnych widelkach w poszczególnych kategoriach zaszeregowania. Ale w takim razie mam pytanie zasadnicze – czy państwo nigdy nie mieliście korespondencji ze strony związków zawodowych, które wcześniej domagały się tego? Tak nagle się państwo zorientowaliście, że macie kominy w NIK? Czy wcześniej też były jakieś sygnały ze strony związków zawodowych? I co nagle spowodowało, że państwo podjęliście decyzję, że chcecie jednak wrócić do takich realnych poziomów wynagrodzeń w poszczególnych kategoriach, tak jak jest to w innych zakładach pracy, że są tabele, które są uzgadniane ze związkami zawodowymi? Jaki państwo macie procentowy odpis na PPK, jeśli chodzi o swój zakład pracy? No bo jeśli rozmawiamy o stosunku pracy...

Wydatki inwestycyjne – nie wiem, już nie pamiętam, czy pytałam się o to – bo to są obiekty zabytkowe będące w użytkowaniu jednostek budżetowych. Mieliście państwo wydatki w 2024 r., w poprzednim roku obrachunkowym, na poziomie 1 246 tys. zł, a teraz mieliśmy wydatkowane – tak jak zrozumiałam – państwo nie mogliście rozstrzygnąć tych postępowań przetargowych ze względu albo na wyższą kwotę, albo nie zgłaszali się oferenci, i tylko 307 tys. zł. Przepraszam – wykonanie jest tylko 104 tys. zł, plan był 307 tys. zł. W związku z tym jak dużo zostało tych elementów, tych budynków czy też pozycji, których państwo nie wykonaliście w tamtym roku, a one przeszły na bieżący rok budżetowy? Czyli rozumiem, że tym samym kwota jest zdecydowanie większa. I jaka jest planowana w związku z tym na ten rok, jeśli chodzi o te wydatki? I dokładnie takie samo uzasadnienie – nie wiem, czy państwo sobie przypominacie – było w informacji ze strony PIP. Też nierozstrzygnięcie postępowań przetargowych, wydatki majątkowe nie zostały zrealizowane albo zostały zrealizowane w jakimś małym procencie.

Zakup usług pozostałych – 23 778 tys. zł. Proszę mniej więcej przedstawić mi klasyfikację szczegółową tego konta. Co mieści się pod tym stwierdzeniem? Jaki macie państwo zakres zakwalifikowania kosztów tej pozycji? To na razie chyba wszystko. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-TD):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś jeszcze chce zabrać głos? Pan przewodniczący Kostuś, bardzo proszę.

Poseł Tomasz Kostuś (KO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Ja chciałbym zapytać pana prezesa lub panią dyrektor na temat tego planu dochodów NIK w kontekście nadpłaconej kary umownej – tych 637 tys. zł. Czy można coś więcej powiedzieć na temat tych okoliczności? Dlaczego dopytuję? Dlatego, że pewnie o to będą dopytywać członkowie Komisji Finansów, wtedy, kiedy ten budżet będzie omawiany, lub ewentualnie na piśmie, gdyby można było taką informację przygotować. To jest pierwsze pytanie.

A drugie pytanie dotyczy struktury wydatków. Ja szybko sobie zapisałem z tego wykresu, że na podróże służbowe – te krajowe i zagraniczne – to jest 1,3%, i 3% na wydatki majątkowe. Chciałem zapytać, czy pan prezes, czy pani dyrektor orientuje się, jak to było w poprzednich latach? Czy te podróże służbowe krajowe i zagraniczne stanowiły większy procent czy mniejszy w ogólnej strukturze wydatków i jak to się ma do wydatków majątkowych? Tyle, dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-TD):

Dziękuję bardzo. Pani poseł Kulpa, bardzo proszę.

Poseł Wioletta Maria Kulpa (PiS):

Jeszcze umknęła mi jedna pozycja w strukturze wydatków – pozostałe wydatki bieżące. Też proszę przedstawić klasyfikację – jaka jest rodzajowość tych wydatków, dobrze?

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-TD):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, pani dyrektor, pan prezes.

Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli Jacek Kozłowski:

Pani poseł, spróbuję w części odnieść się do pani pytań, a w części wesprze mnie pani dyrektor.

Zacznijmy od wydatków osobowych, od pytania o logikę podwyżek. Tak rozumiem pierwsze pani pytanie. Ale najpierw pytała pani o to, kto, a potem było drugie pytanie – o wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń. Jeśli chodzi o wydatki osobowe, o wynagrodzenia, to warto zwrócić uwagę, że w ubiegłym roku mamy dwa okresy różniące się pod tym względem w NIK. Związane to jest ze zmianą na stanowisku prezesa NIK. Pan prezes Marian Banaś realizował porozumienie ze związkami zawodowymi, które przewidywało większe wzrosty na stanowiskach kontrolerskich. Te wzrosty miały wynieść przeciętnie 9%, 6% na stanowiskach pracowników administracji, a 4% na stanowiskach pracowników obsługi. Generalnie te poziomy wzrostów udało się zrealizować, natomiast w tej pierwszej części ubiegłego roku niestety te kominy płacowe w poszczególnych grupach zawodowych – i wśród kontrolerów, i wśród pracowników administracyjnych – jeszcze się zwiększyły.

W drugiej części roku dokonaliśmy takiej inwentaryzacji poziomu wynagrodzeń, zidentyfikowaliśmy wyzwania i prezes Mariusz Haładyj wraz ze służbami zatrudnienia rozpoczął rozmowy ze związkami zawodowymi na temat pewnej zmiany filozofii podnoszenia wynagrodzeń, w której obok wyrównywania poziomu płac, zwłaszcza na stanowiskach kontrolerskich, które w ostatnich kilkunastu latach niekorzystnie zmieniły się w stosunku do innych grup zawodowych, do których czasami porównujemy kontrolerów – dla nas takim wyznacznikiem przez wiele lat

były wynagrodzenia na stanowiskach sędziowskich czy też prokuratorskich. I tutaj ta relacja zmieniała się przez ostatnie lata, zwłaszcza ostatnie 8 lat, bardzo niekorzystnie dla stanowisk kontrolerskich w NIK. Obok tego wyzwania, które było ważnym dla nas wyzwaniem w latach poprzednich, dlatego te stanowiska kontrolerskie relatywnie wyżej były docenione w polityce wynagrodzeń i podwyżkach, to obok tego wyzwania, które nadal jest dużym wyzwaniem dla NIK i na które brak tych 50 000 tys. zł nie pozwala szybko odpowiedzieć, drugim dużym wyzwaniem w naszej polityce wynagrodzeń jest likwidacja nadmiernych dysproporcji w płacach na tych samych stanowiskach w NIK. Oczywiście do widełek, które wynikają przecież ze stażu pracy, doświadczenia i tak dalej, ale do widełek, które są rozsądne. Wydaje nam się, że stuprocentowa różnica wynagrodzeń na tym samym stanowisku jest nadmierna, a takie mamy sytuacje, na co wskazywał ten wykres.

To będzie nasze wyzwanie podwójne – dociągnięcie poziomu wynagrodzeń kontrolerskich w NIK do poziomu tych grup zawodowych, które powinny być benchmarkiem dla tej grupy pracowniczej, ale równocześnie likwidowanie nadmiernych dysproporcji na tych samych stanowiskach, co jest odbierane za niesprawiedliwe wśród pracowników NIK.

Dosłownie niedawno osiągnęliśmy porozumienie ze związkami zawodowymi dotyczące kształtowania płac w roku bieżącym, w którym osiągnęliśmy pewien kompromis, bo związki zawodowe kierują się raczej taką filozofią, żeby te podwyżki były równe i proporcjonalne dla wszystkich, a my chcemy wyrównywać dysproporcje. Osiągnęliśmy porozumienie i pierwsze tegoroczne decyzje w zakresie podwyżek, zgodne z tym porozumieniem, zostały już wypracowane – a właściwie nie już, dopiero, bo dość późno osiągnęliśmy to porozumienie.

O kominach już powiedziałem – one nie pojawiły się nagle. Oczywiście to był proces, w którym te dysproporcje narastały, ale szczególnie w ostatnim okresie decyzje prezesa Banasia spowodowały pojawienie się takich niedobrych pików w naszej ocenie.

Jeszcze słówko powiem o wydatkach inwestycyjnych, zanim poproszę panią dyrektor o odpowiedź na pozostałe szczegółowe pytania. Chcę zwrócić uwagę, że ten spadek wydatków inwestycyjnych do poziomu 307 tys. zł w planie na ten rok, w porównaniu z ponad 1 000 tys. zł w roku ubiegłym na obiekty zabytkowe, dotyczył wszystkich wydatków inwestycyjnych, ponieważ właśnie chcąc w większym stopniu móc ocalić możliwość wyrównywania wynagrodzeń i podwyżek wynagrodzeń dla pracowników NIK, troszkę zmniejszyliśmy nakłady inwestycyjne w ostatnich latach w porównaniu z wcześniejszymi latami. W budżecie na 2026 r., w sprawozdaniu, zobaczą państwo, że to zmniejszenie jeszcze dalej idzie. Dla nas priorytetem jest wyrównanie negatywnego trendu dotyczącego poziomu wynagrodzeń, który mieliśmy w NIK zwłaszcza przez ostatnie 8 lat.

I jeszcze może słówko dotyczące pytań pana posła, pana przewodniczącego Kostusia. Ta relacja: podróże – 1,3% do 3% wydatków majątkowych. Wydatki na podróże też są mniejsze niż w latach wcześniejszych, ale i wydatki majątkowe maleją. Tak jak podkreślałem, priorytetem jest dla nas utrzymanie poziomu i wzrost poziomu wynagrodzeń oraz w tym roku już wyrównywanie dysproporcji. I to jest taka charakterystyczna rzecz tego budżetu.

Parę szczegółowych rzeczy oddam pani dyrektor – wydatki osobowe niebędące wynagrodzeniami.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-TD):

Dziękuję. Pani dyrektor, proszę bardzo.

Pełniąca obowiązki wicedyrektor Biura Rozwoju Kadr i Budżetu Najwyższej Izby Kontroli Beata Szymańska:

Inne wydatki osobowe, czyli świadczenia z tytułu wypłat odszkodowań pracownikom na podstawie wyroków sądowych wyniosły 188 337 zł. Natomiast świadczenia rzeczowe wynikające z przepisów BHP wyniosły 779 264 zł. Poza tym mieliśmy jeszcze odprawę pośmiertną w wysokości 45 550 zł i ryczałty za pracę zdalną – 71 111 zł.

Odpisy na PPK pracodawca przekazuje dla pracowników w pełnej możliwej wysokości, czyli NIK przekazuje dodatkowo dla pracownika 4%.

Jeśli chodzi o wynagrodzenia bezosobowe w NIK, to składają się na nie umowy zawierane z ekspertami, którzy nie prowadzą działalności gospodarczej, tylko działają indywidualnie. Jeżeli potrzebujemy ekspertów do kontroli, wtedy zawierane są umowy z takimi niezależnymi ekspertami. Również mamy już pełną obsadę Kolegium w tej chwili, jak również członków Komitetu Redakcyjnego dwumiesięcznika „Kontrola Państwowa”, a także autorów artykułów do naszego wydawnictwa „Kontrola Państwowa”. Także wynagrodzenia te obejmują umowy

zlecenia z tymi członkami komitetu, umowy z osobami fizycznymi – ekspertami. Mamy jeszcze zawarte umowy z osobami fizycznymi w ośrodku szkoleniowym w Goławicach, które obsługują zastępstwa. Czy jeszcze coś szczegółowiej?

Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli Jacek Kozłowski:

Jeszcze była prośba pani poseł, o ile dobrze pamiętam, o klasyfikację szczegółową pozycji „zakup usług” – 23,7. I w pozycji „wydatki bieżące” pani poseł też prosiła o informację.

Pełniąca obowiązki wicedyrektor Biura Rozwoju Kadr i Budżetu Najwyższej Izby Kontroli Beata Szymańska:

Pozycja „wydatki bieżące” to już jest bardzo obszerna pozycja. To może odsłuchalibyśmy dokładnie pytanie i odpowiemy na piśmie, jeżeli pani poseł się zgodzi. Natomiast w zakupie usług pozostałych mieszczą się usługi pocztowe, drukarskie, intrologatorskie, pralnicze, dezynfekcja, sprzątanie, dofinansowanie pracownikom za studia, opłaty radiofoniczne, monitoring, usługi informatyczne, takie jak asysta techniczna, aktualizacja subskrypcji oprogramowania, przeglądy samochodów, koszty obsługi delegacji zagranicznych związane z poczęstunkiem, narady i konferencje prasowe na posiedzeniach kierownictwa i Kolegium, no i inne różne usługi. Także jeżeli bardzo szczegółowo pani poseł chciałaby, żeby to przedstawić, to też na piśmie bym wszystko wymieniła i przysłała odpowiedź.

Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli Jacek Kozłowski:

I jeszcze pan poseł Kostuś pytał o tą karę, o te dochody. Ta nadzwyczajna pozycja w dochodach to jest zwrot kary w kwocie 1 499 tys. zł. Całość tej kary naliczona – i ona jest po stronie dochodów w sprawozdaniu z wykonania budżetu za zeszły rok NIK – wynosiła 4 500 tys. zł. Myśmy ją pobrali poprzez potrącenie tej kwoty z wynagrodzeń wykonawcy tego systemu informatycznego. Wykonawca zwrócił się do sądu i w procedurze sądowej, za rekomendacją Prokuratorii Generalnej, zgodziliśmy się na mediację. Procedura sądowa nie została więc rozstrzygnięta wyrokiem sądu, a w wyniku ugody, w której zgodziliśmy się na zwrot kwoty 1 500 tys. zł z tych 4 500 tys. zł pobranej kary. To dotyczyło zamówienia realizowanego na podstawie umowy jeszcze z 2020 r. na system QNT, system zarządzania typu ERP stosowany w naszej instytucji, który był realizowany z opóźnieniami, nawet rocznymi, w poszczególnych etapach. I w związku z tym tą karę potrącaliśmy po tych opóźnieniach. Tak mówiła nasza umowa. Tutaj, za sugestią Prokuratorii Generalnej, za akceptacją Prokuratorii Generalnej, zgodziliśmy się na tą ugodę. Prokuratoria wskazała, że może za wysoko tę karę, nawet w umowie, skalkulowaliśmy, bo ona była na poziomie 50% wynagrodzenia. W związku z tym w tej ugodzie udało nam się osiągnąć porozumienie i zwrócić mniej więcej jedną trzecią tej pobranej kwoty w formie kary. I stąd w ubiegłym roku taka górka po stronie dochodów, znacznie ponad plan, bo tę karę zaliczyliśmy do dochodów, a w tym roku, ponieważ część zwróciliśmy, po stronie dochodów jest nawet minus. Ale same dochody, gdyby tej kary nie liczyć, zostały wykonane z nadwyżką w stosunku do planowanej kwoty. Nie wiem, czy państwa posłów te odpowiedzi satysfakcjonują.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-TD):

Pani poseł Kulpa jeszcze chciała dopytać.

Poseł Wioletta Maria Kulpa (PiS):

Tak, chciałam poprosić oczywiście na piśmie o tę szczegółową klasyfikację z §4300, jeśli mogę prosić – poszczególne pozycje. Natomiast pan prezes był łaskaw powiedzieć o wynagrodzeniach bezosobowych, czyli w ramach tej kwoty 1 264 tys. zł są również wypłaty dla ekspertów w tej pozycji. Tak? Dobrze, to też poproszę, jeśli mogę oraz o porównanie z 2024 r. – jaka była kwota versus 2025 r.

Natomiast jak ja sobie liczę PPK od wynagrodzeń, to mi wychodzi 12 000 tys. zł, a nie 7 600 tys. zł. Chyba że źle liczę. To w takim razie, jeśli państwo możecie ewentualnie to później sprecyzować. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-TD):

Dziękuję bardzo.

Posel Wioletta Maria Kulpa (PiS):

A przepraszam, panie przewodniczący, te procesy sądowe – bo państwo powiedzieliście, że wydatkowaliście 188 tys. zł na procesy sądowe – czy to była jedna osoba, czy więcej osób i czy to dotyczyło pracownika?

Pełniąca obowiązki wicedyrektor Biura Rozwoju Kadr i Budżetu Najwyższej Izby Kontroli Beata Szymańska:

To nie była jedna osoba, dotyczyło pracowników, a takie szczegóły też bym przesłała na piśmie.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-TD):

Dziękuję bardzo. Zamykam dyskusję.

Skladam wniosek o pozytywne zaopiniowanie wykonania budżetu państwa w części 07 – NIK.

Czy ktoś jest przeciwny temu wnioskowi? Nie ma. W związku z tym stwierdzam, że Komisja przyjęła wykonanie budżetu.

Jednocześnie proponuję, aby Komisję na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych reprezentował pan Tomasz Kostuś, jeśli pan Tomasz wyraża zgodę.

Posel Tomasz Kostuś (KO):

Tak, wyrażam zgodę.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-TD):

Nie ma innych zgłoszeń. W związku z tym stwierdzam, że pan poseł został wybrany. Panie prezesie, bardzo proszę.

Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli Jacek Kozłowski:

Więc nam pozostało tylko z panią dyrektorką, w imieniu całego kierownictwa i całej Izby, podziękować państwu za pozytywną opinię.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-TD):

Dziękuję bardzo za podziękowanie. Zamykam posiedzenie Komisji.